

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa
obręb Zaborów**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Rafał Odachowski

Wrocław 2021

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
1.1.	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2.	Opis metod pracy	3
1.3.	Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP	4
1.4.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem opisywanego dokumentu	4
2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	5
2.1.	Charakterystyka środowiska	5
2.2.	Stan środowiska i występujące zagrożenia.....	12
2.3.	Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	16
3.	Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	16
4.	Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	19
4.1.	Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	19
4.2.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	22
4.3.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	22
4.4.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	22
4.5.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko	23
5.	Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	25
6.	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	26
7.	Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	26
8.	Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	26
9.	Streszczenie	28
10.	Spis literatury	28

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;

- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem sporządzenia MPZP jest zmiana przeznaczenia części terenów użytków rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługi, aktywność gospodarczą. Zachowuje się istniejącą zabudowę oraz układ drogowy. W dotychczasowym użytkowaniu pozostawia się lasy, tereny wód powierzchniowych oraz większość terenów rolnych.

W planie miejscowym stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju planowanych funkcji, odpowiedniego wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej i drogowej. Ustala się również podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa”. Zgodność planu miejscowego ze Studium wymagana jest przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem opisywanego dokumentu

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Na terenie opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, dla którego sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko. Opracowanie to nie były jednak dostępne autorowi niniejszej prognozy.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Teren opracowania przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w południowej części gminy Ścinawa obejmuje obręb Zaborów w jego granicach administracyjnych.

Ścinawa to gmina miejsko-wiejska położona w powiecie lubińskim, w województwie dolnośląskim.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego teren gminy leży na styku czterech mezoregionów: Wzgórz Dalkowskich (mikroregion Wzgórz Polkowickie) i Obniżenia Ścinawskiego, należących do makroregionu Wału Trzebnickiego i podprowincji Nizin Środkowopolskich oraz Pradoliny Wrocławskiej, będącej częścią makroregionu Niziny Śląskiej (w tej samej podprowincji) i Wysoczyzny Lubińskiej (Równiny Lubińskiej), wchodzącej w skład makroregionu i podprowincji Nizin Śląsko-Łużyckich.

Obszar planu obejmuje przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo. Zabudowa wsi koncentruje się w centralnej części obszaru. Są to tereny mieszkaniowe w zabudowie jednorodzinnej, ponadto tereny usług i w niewielkiej części aktywność gospodarcza. Ponadto część terenu MPZP tworzą lasy i wody powierzchniowe.

Rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni jest zróżnicowane. Rzeźba okolic Ścinawy jest wynikiem intensywnego rozcięcia Wału Trzebnickiego przez Odrę, przy czym jej dolina jest tu stosunkowo szeroka (średnio około 6-7 km) a rzeka, wyznaczająca wschodnią granicę gminy płynie bliżej lewego brzegu doliny, pozostawiając po prawej stronie rozległe, często zwydmione, powierzchnie terasowe. Centralną i południową część obszaru zajmuje Wysoczyzna Lubińska, przecięta zorientowanymi na SSW-NNE dolinami Dębniaka i Zimnicy (oraz jej dopływu – Niemstowskiego Potoku). Północno-zachodnia część gminy to podnóża Wzgórz Polkowickich, ciągu moren spiętrzonych stadiału Warty. Deniwelacje terenu dochodzą do 90 m. Dno doliny Odry położone jest około 88-100 m n.p.m. Powierzchnia Wysoczyzny Lubińskiej składa się z szeregu ostańców wysoczyznowych wyniesionych ca 100-126 m n.p.m. Oddzielające je obniżenia (równiny sandrowe), rzędnymi terenu odpowiadają niskiej terasie rzeki Odry i w części zagrożone są zalewami wód rzecznych. Eksponowana w terenie północno-zachodnia część gminy (lokalna kulminacja Wzgórz Polkowickich) wznosi się na wysokość około 178 m n.p.m. Cechy konfiguracyjne terenu są korzystne dla niemal wszystkich form zainwestowania i zagospodarowania.

Charakterystyka geologiczna

Budowa geologiczna jest dobrze rozpoznana. Gmina Ścinawa położona jest na obszarze Monokliny Przesudeckiej. Głębokie podłoże zbudowane jest w większości z utworów permu i triasu. Jedynie w południowo-zachodniej części obszaru pod utworami kenozoicznymi zalegają łupki zieleńcowe starszego paleozoiku. Zapadają one w kierunku NE pod skały osadowe, powstałe w warunkach sedymentacji morskiej. Są to głównie piaskowce kwarcowe czerwonego spągowca oraz cechsztyńskie łupki dolomitowe, wapienie, dolomity, anhydryty i

iłowce, które w południowo-wschodniej części gminy stanowią bezpośrednie podłoże podtrzeciorzędowe. Na pozostałym obszarze występuje seria mezozoicznych (trias) piasków kwarcowych, iłowców, anhydrytów, dolomitów i wapieni. Trzeciorzędowe utwory oligocenu, miocenu i pliocenu charakteryzują się znaczną miąższością. Największą mają osady mioceńskie, zbudowane z iłów, mułków, piasków kwarcowych i warstw węgla brunatnego. Na styku osadów trzecioi czwartorzędowych występują osady piaszczysto-żwirowe oraz gliny kaolinowe. Miejscami zalegają one od powierzchni terenu (zaburzenia glacictektoniczne). Miąższość utworów czwartorzędowych jest zmienna a ich pokrywa nieciągła. W obrębie czwartorzędu występują utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzeczno-bagiennej i eolicznej o zmiennej miąższości. Ich sedimentacja trwała od zlodowacenia południowopolskiego po holocen.

Warunki gruntowe są zmienne. Na obszarach wysoczyznowych dominują grunty spoiste i mało spoiste, głównie gliny i piaski gliniaste, jedynie w obrębie rozległego obniżenia terenu pomiędzy Ręszowem i Dębciem – zastoiskowe mułki a na zboczach ostańców wysoczyznowych położonych na zachód od Ścinawy i na północ od Parszowic – piaski i żwiry lub trzeciorzędowe ily. Niską terasę Odry oraz międzyrzecze Zimnicy i Niemstowskiego Potoku wypełniają piaski i żwiry rzeczne, niekiedy o ponad 20-metrowej miąższości oraz aluwialne mady gliniaste i pylaste. Holocieńskie grunty organiczne (głównie namuły i torfy) występują głównie w dnie doliny Odry i jej niektórych starorzeczy, w podłożu dolin Zimnicy i jej największego dopływu – Niemstowskiego Potoku oraz lokalnie w dnie doliny Dębniaka.

Pozadolinne obszary gminy charakteryzują się korzystnymi warunkami budowlanymi. Ewentualne ograniczenia wynikają jedynie z możliwości okresowego zalewania lub podtapiania najniżej położonych fragmentów terenu oraz pogarszania się parametrów geotechnicznych gruntów spoistych (na skutek ich uplastyczniania, występującego wraz ze wzrostem wilgotności gruntów), lokalnego występowania gruntów organicznych i miejscami dosyć wysokiego poziomu wód gruntowych.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Gmina Ścinawa położona jest w zlewni Odry. Sieć hydrograficzną badanych terenów tworzy kilka jej niedużych dopływów. Są to, płynące w kierunku NNE: Bobrek, Jastrzębia, Ślepca, Zimnica i jej dopływ Niemstowski Potok (Nowa Młynówka), Dębniak (z lewobrzeżnym dopływem Gatną) oraz płynąca na SE Przychowska Struga. Odra, która stanowi wschodnią granicą gminy jest rzeką żeglowną o uregulowanym korycie. Obwałowania, bądź wysokie brzegi ostańców wysoczyznowych chronią nisko położone tereny gminy przed bezpośrednimi zalewaniami wód wezbraniowych. Coroczne zalewy ograniczają się na ogół do terenów międzywala, ale tzw. wodą stuletnią (1%) zagrożone są nisko położone połacie gminy pomiędzy Przychową, Chełmkim Wołowskim, Dębciem i Lasowicami, w dolnym biegu Zimnicy oraz na SE od Wielowisi i Zaborowa.

Odra, podobnie jak większość rzek polskich, charakteryzuje się śnieżnodeszczowym reżimem zasilania, z dwoma wysokimi stanami w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum (w okresie pomiędzy styczniem a kwietniem), stany wody i przepływy rzeki obniżają się. Wezbrania letnie (lipiec, sierpień) są na ogół mniejsze od wiosennych. Minimum przypada generalnie pomiędzy lipcem i październikiem. Rzeka charakteryzuje się dużymi wahaniami wodostanów.

Odra przepływa wzdłuż wschodniej granicy obszaru planu. Oprócz tego wody powierzchniowe na terenie planu to niewielkie zbiorniki towarzyszące terenom zabudowanym.

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego (mapy opublikowane na hydroportalu <http://mapy.isok.gov.pl/>), teren opracowania znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią tj.:

- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,

oraz obszarów, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% i obszarów narażonych na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Wody podziemne

Wody podziemne występują w kilku poziomach wodonośnych i najczęściej ujmowane są z dwóch pięt: trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Gmina Ścinawa położona jest w większości poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych w strukturach czwarto- i trzeciorzędowych. Jedynie jej skrajnie południowa część leży w granicach GZWP nr 319 (subzbiornik Prochowice-Środa Śląska), objętego reżimem wysokiej ochrony (OWO). Wody podziemne występują tu w utworach trzeciorzędowych i zaliczają się do czystych lub bardzo czystych, nadają się zatem do użytku bez dodatkowego uzdatniania. Generalnie wody piętra czwartorzędowego występują w 2-3 poziomach. Poziom gruntowy zalega płytko. Wodonoścem są głównie osady aluwialne doliny Odry reprezentowane przez piaski z przewarstwieniami mułków a na obszarach wysoczyznowych wodnolodowcowe piaski i żwiry. Zasobność tych wód, zalegających już od kilkunastu m p.p.t. jest bardzo zróżnicowana i waha się od kilku do 120 m³ /h. Różna jest też ich jakość, m.in. z uwagi na ilości związków azotu, żelaza i manganu.

Eksploatowane wody trzeciorzędowe ujmowane są z górnych, niezbyt zasobnych poziomów piaszczystych, zalegających pod warstwą iłów na głębokości ca 100-150 m p.p.t. Średnia miąższość warstwy wodonośnej wynosi 44 m a wydajność eksploatacyjna ujęć od 30-50 m³/h. Wody te charakteryzują się znacznym ciśnieniem hydrostatycznym i są dobrej jakości (małe stężenie substancji rozpuszczonych i tylko nieco podwyższona zawartość żelaza i manganu).

Klimat lokalny

Klimat okolic Ścinawy związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z południowego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego ale pozostający pod słabym, modyfikującym wpływem gór i przedgórze. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest na skraju regionu śląskowielkopolskiego.

Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce. Wiosna i lato dosyć wczesne i ciepłe, jesień wczesna a zima łagodna z nietrwałą szatą śnieżną. Średnia temperatura roczna wynosi 8.1oC. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (-1.3oC), najcieplejszym lipiec (+18,5oC). Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220-230 dni. Opady atmosferyczne (posterunek opadowy w Ścinawie, lata 1954- 1981), z roczną sumą rzędu 548 mm oraz 362 mm w roku „suchym” (1959) i 698 mm w roku "mokrym" (1967), kształtują się poniżej średniej krajowej. Podobnie jak na większości terytorium kraju, przeważają wiatry zachodnie (blisko połowę wszystkich wiatrów stanowią wiatry wiejące z kierunków NW-SW). Potwierdzają to dane podstawowych parametrów meteorologicznych

dla stacji IMGW w Legnicy i Wrocławiu Strachowicach (gdzie przeważają wiatry z kierunków NW i W). Średnia roczna prędkość wiatru na wysokości 10 m n.p.t. wynosi 3.2 m/s. Średnia prędkość wiatrów zachodnich jest wyższa - 3.8 m/s a przy tym okresy bezwietrzne (5.7%) zdarzają się tu 2-3 razy rzadziej niż np. w górskich kotlinach.

W warunkach klimatu lokalnego obserwuje się pewne różnice pomiędzy odkrytymi, użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej, terenami zabudowanymi, powierzchniami terenów zalewowych zajętych przez użytki zielone, lasy i zadrzewienia. Obserwuje się m.in. częste występowanie wychłodzonych mas powietrza w dolinie Odry i obniżeniu Zimnicy. Zwiększona wilgotność tych terenów sprzyja powstawaniu mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i przymrozków. Duże doliny rzeczne charakteryzują się ukierunkowanym przewietrzaniem. Są przy tym głównymi elementami systemu wentylacyjnego gminy, sprzyjającymi regeneracji powietrza na jej obszarze.

Obszary wyniesione charakteryzują się korzystnymi warunkami termicznymi, dosyć równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem.

Gleby

Warunki glebowe gminy są dobre a lokalnie nawet bardzo dobre. Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej, według klasyfikacji IUNG w Puławach wynosi 76.6, przy średniej krajowej rzędu 66.6 pkt. Grunty orne zajmują ponad 60% powierzchni gminy. Użytki zielone stanowią niespełna 15% jej arealu a lasy i tereny zadrzewione nieco ponad 15%. Blisko 1/3 powierzchni gruntów ornich zajmują gleby wysokich klas bonitacyjnych, kl. II-IIIb a 3/4 uzupełnione glebami kl. IVa i IVb. Mały jest odsetek gleb bardzo słabych, kl. VI i VIz (około 5%). Najbardziej urodzajne są mady rzeczne, średnie i ciężkie, występujące w dolinie Odry (głównie w rejonie Zaborowa i Jurcza) i wkraczające na obszar obniżenia Zimnicy. Nisko położone tereny obniżenia Przychowskiej Strugi i Dębniaka, obrzeży doliny Zimnicy oraz terenów usytuowanych pomiędzy Ścinawą a Dłużycami zajmują gleby hydrogeniczne, głównie czarnoziemy. Na wyniesionych fragmentach gminy przeważają gleby brunatne właściwe i płowe wytworzone z glin i piasków gliniastych oraz piasków i żwirów bezpośredniej akumulacji lodowca. Tereny zalesione zajmują słabe gleby rdzawe i bielcowe, głównie napiaskowe.

Generalnie w całej północnej, środkowej i południowo-zachodniej części gminy (rejon wsi: Tymowa, Dzieszław, Buszkowice, Przychowa, Ręszów, Dłużyce, Krzyżowa, Sitno, Redlice) występują gleby wysokich klas bonitacyjnych, zaliczane do kompleksów pszennych: bardzo dobrego (1), dobrego (2) i pszenno-żytniego (4). Słabe gleby napiaskowe, kompleksów żytnich: słabego (6) i bardzo słabego (7) zajmują głównie: dno doliny Zimnicy, tereny położone pomiędzy Ścinawą i Sitnem, Chełmkiem Wołowskim i Dzieszławem oraz w rejonie Buszkowic i Przychowej. Większe kompleksy użytków zielonych położone są w okolicach Ręszowa, Sitna i Parszowic, pomiędzy Dębcem i Chełmkiem Wołowskim, na NE od Dzieszława oraz w dnie współczesnej doliny Odry (Ścinawa, Lasowice, Przychowa).

Świat przyrody

Szata roślinna gminy Ścinawa jest bogata i zróżnicowana, choć długotrwała działalność człowieka i intensywna eksploatacja środowiska doprowadziły do znacznego wylesienia jej obszaru a zwłaszcza fragmentów odznaczających się dobrymi warunkami glebowymi. Obecnie lasy i zadrzewienia zajmują około 15,4% powierzchni gminy. W większości są to lasy

państwowe administrowane przez Nadleśnictwa Lubin i Legnica. Nie odbiegają one wiele od potencjalnej roślinności naturalnej, którą stanowią na obszarze gminy:

- siedliska grądów (ubogich, znacznie rzadziej żyznych) – najbardziej przekształcone antropogenicznie, o dogodnych warunkach dla rozwoju rolnictwa i osadnictwa, obejmujące głównie rozległe powierzchnie sandrowe i wysoczyznowe
- niżowe dąbrowy typu środkowoeuropejskiego, charakterystyczne głównie dla rejonu wzgórz morenowych i ostańców wysoczyznowych
- kontynentalne bory mieszane, obecne głównie w okolicach Buszkowic
- niżowe lasy łąkowe, wiązowo-dębowe charakterystyczne dla dolin Odry i Bobrka
- łągi jesionowo-olchowe i olsy, typowe dla większych obniżeń i dolin pozostałych cieków
- olsy, wypełniające dna wielu starorzeczy w dolinie Odry.

Roślinność rzeczywista odznacza się różnym stopniem naturalności. Lasy skupione są w kilku kompleksach, usytuowanych w zachodniej, północnej i południowowschodniej części gminy. Część z nich to typowe dla obszarów nadodrzańskich wielogatunkowe lasy liściaste, których drzewostan stanowią dęby, graby i lipy z domieszką klonów i wiązów. Zróżnicowana wilgotność podłoża sprzyja rozwojowi bujnego runa. Lokalne obniżenia zajmują łągi jesionowo-wiązowe i wierzbowo-topolowe z dominacją wierzby kruchej i szarej oraz topoli czarnej i białej a nadto domieszką dębu i wiązu. Szczególnie wartościowe zespoły roślinne zajmują tereny zalewowe i starorzecza, gdzie obficie występują objęte ochroną grzybienie białe, grązel żółty, paproć wodna - salwinia pływająca i kotewka orzech wodny a także wywłócznik kłosowy i okółkowy, rogatek sztywny, włosienicznik wodny, żabiściek pływający czy rzęsy wodne. Łąki o charakterze naturalnym zachowały się jedynie w postaci niewielkich płątów w dolinach cieków i na obrzeżach niektórych kompleksów leśnych. W wyniku regulacji większości cieków zanikły gatunki roślin szuwarowych a ich miejsce zajęły zespoły roślinne uboższe florystycznie.

Wyniesione powierzchnie gminy zajmują na ogół jednowiekowe bory mieszane z dużym udziałem sosny w drzewostanie. Podszyt tworzą głóg jednoszyjkowy, trzmielina, dereń i kalina a odznaczające się dużą zmiennością sezonową runo stanowią m.in.: śnieżyczka przebiśnieg, zawilec gajowy i żółty, ziarnopłon, żółć złota, kokorycz pusta, czyściec leśny, konwalia majowa, niecierpek itp.

Świat zwierzęcy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. W lasach żyją jelenie, sarny i dziki. Przeważają jednak zwierzęta, które potrzebują do bytowania pól uprawnych, najlepiej z małymi kępami lasów i zadrzewień (sarny, lisy, zające, bażanty, kuropatwy, przepiórki). Z drapieżników występują również borsuki, kuny, tchórze i norki amerykańskie. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: zając, dziki królik, wiewiórka. Owadożerne reprezentowane są przez objęte ochroną: jeże, krety, ryjówki i nietoperze (nocki, gacki, mroczki, mopki i karliki). Największą liczebnością i różnorodnością gatunkową występujących ssaków charakteryzują się obrzeża Odry i jej starorzeczy.

W wyniku badań przeprowadzonych w 1993 r. na obszarze gminy stwierdzono występowanie 37 gatunków ssaków, 123 gatunków ptaków łąkowych lub prawdopodobnie łąkowych, 4 gatunki gadów (jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec, zaskroniec), 13 gatunków płazów (traszki - zwyczajna, grzebieniasta i górską, ropuchy - szara i zielona, żaby - wodna, jeziorowa, moczarowa, trawna, śmieszka, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, rzekotka drzewna) i 29 gatunków ryb (z czego 29 w Odrze a 19 w starorzeczach).

Powódź z 1997 roku przyczyniła się do poprawy stanu biologicznego rzeki, odnowy szeregu starorzeczy i zwiększenia liczby atrakcyjnych siedlisk dla ich bytowania. Poprawia się

jakość wód powierzchniowych. Dzięki temu fauna ryb nie ogranicza się wyłącznie do pospolitych gatunków. Mimo to, nadal gatunkami zagrożonymi są: troć, certa, świnka a rzadkimi: szczupak, jelec, kleń, różanka, brzana i piskorz.

Licznie reprezentowane są owady, min. populacje motyli i chrząszczy.

Najlepiej poznana jest fauna ptaków, jedyna gromada świata zwierzęcego niemal w całości podlegająca w Polsce ochronie gatunkowej. Spośród ptaków lęgowych, 43 gatunki to ptaki rzadkie, w tym umieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze (PCK): bocian czarny, błotniak stawowy, kania ruda i kropiatka. Gatunki zagrożone to m.in.: nurogęś, kania czarna, kobuz, krwawodziób, przepiórka i srokosz a potencjalnie zagrożone: krakwa, cyranka, płaskonos, trzmielojad, żuraw, bekas, płomykówka, lerka, zimorodek, słowik szary, dzięcioł średni, świergotek polny, świergotek łąkowy, świerszczak, jarzębatka i muchołówka białoszyja.

Mniejsze zróżnicowanie ekosystemów na obszarach rolniczych wysoczyzny wpływa na zubożenie awifauny lęgowej. Ptaki występujące na terenach rolniczych należą na ogół do gatunków licznie występujących na obszarze kraju. Podobnie jest na obszarze miasta, gdzie duży udział terenów zabudowanych, ruchliwe trasy komunikacyjne i stałe zmniejszanie się areалу pól uprawnych utrudniają migrację zwierząt. W efekcie egzystują tu głównie gatunki pospolite, charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego lub synantropijne terenów zurbanizowanych.

Dla wszystkich gatunków ssaków największym zagrożeniem jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych, kłusownictwo, płoszenie zwierzyny (wjeżdżające do lasów samochody, quady, motocykle), tępienie niektórych z nich jako szkodników itp. W przypadku ptaków, ich liczebność gwałtownie spada, głównie na skutek zmiany reżimu wód rzek i cieków, umocnienie i obwałowanie koryta rzeki, wycinanie odnawiającej się roślinności lęgowej, procederu wiosennego wypalania traw i trzcinowisk oraz innych czynników antropogenicznych, np. postępu technicznego w rolnictwie i używania pestycydów. Prawie te same czynniki stanowią istotne zagrożenie dla gadów i płazów.

Prawne formy ochrony przyrody

Plan miejscowy zawiera się w granicach następujących obszarów chronionych:

- Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” PLH020018,
 - Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” PLB020008,
- Ponadto rosną tu drzewa uznane za pomniki przyrody.

Obszary Natura 2000

Za obszar Natura 2000 uznaje się obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej. Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody, na obszarze Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000;
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 i jego powiązań z innymi obszarami.

Zezwolenie na realizację planu lub przedsięwzięcia mogącego znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony istniejących lub zgłoszonych obszarów Natura 2000 może zostać wydane wyłącznie w przypadku zaistnienia koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, czyli:

- zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzi;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego (np. budowa infrastruktury wojskowej, ochrona przed powodzią);
- uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego (np. budowa oczyszczalni ścieków).

W takich przypadkach musi być zapewniona tzw. kompensacja przyrodnicza, niezbędna do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. Może to być np. objęcie ochroną innego dodatkowego terenu, na którym występują takie same siedliska lub gatunki, dla których ochrony powołano lub zamierzano powołać dany obszar Natura 2000.

Obszary Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie”, obejmują stukilometrowy fragment doliny Odry od Brzegu Dolnego do Głogowa (w zasięgu dawnej terasy zalewowej rzeki) wraz z ujściowym odcinkiem Baryczy. Obejmuje mozaikę ekosystemów położonych w obrębie międzywala oraz najlepiej wykształcone lasy, łąki i torfowiska niskie poza jego obrębem. Duża część tych terenów porośnięta jest lasami, w większości należącymi do aluwialnych siedlisk łęgów jesionowych i wiązowych, wśród których występują płaty dobrze zachowanego ponad stuletniego starodrzewu. Lasy są intensywnie użytkowane, natomiast duże kompleksy wilgotnych i świeżych łąk tylko w części są łąkami kośnymi. Atrakcyjność przyrodniczo-krajobrazową doliny podnoszą liczne starorzecza (ślady dawnego przepływu rzeki), będące w różnych fazach zarastania. Pozwala to obserwować kolejne etapy sukcesji zbiorowisk roślinnych, związanych z dynamicznym układem doliny rzecznej.

Bogaty świat zwierząt obejmuje m.in. wydry oraz bobry, pozostawiające liczne ślady swej obecności w postaci ściętych i objedzonych z kory drzew. W ostoi gnieździ się około 100 gatunków ptaków, w tym 35 łęgowych z załącznika I „dyrektywy ptasiej” i 11 z Polskiej Czerwonej Księgi.

Łęgi Odrzańskie są ostoją o randze europejskiej, obszarem ważnym dla ochrony bioróżnorodności, pełniącym rolę krajowego i międzynarodowego korytarza ekologicznego, zapewniającego zasilanie i wymianę wartości ekologicznych.

Zagrożenia dla funkcjonowania tego obszaru związane są głównie z:

- obniżaniem się poziomu wód gruntowych, będącego skutkiem zabudowy hydrotechnicznej rzeki (stopień wodny w Brzegu Dolnym) oraz zmian klimatycznych
- zmian reżimu wodnego, wynikających z potrzeb ochrony przeciwpowodziowej oraz planowanych przedsięwzięć hydrotechnicznych i melioracyjnych
- zmian w użytkowaniu gruntów
- urbanizacją, zagospodarowaniem i „rekultywacją” starorzeczy traktowanych jak nieużytki
- wzmożoną presją ruchu turystycznego.

Pomniki przyrody

W centralnej części wsi rosną trzy drzewa pomnikowe. Znajdują się w obrębie założenia parkowego na południe od kościoła parafialnego.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisje zanieczyszczeń atmosferycznych z niskiej emisji, które napływają z terenów przyległych;
- zanieczyszczenie wód spowodowane niewystarczającym stopniem skanalizowania gminy.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki, w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapopielonych i niskokalorycznych węgla, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku

azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2.5. Badania jakości powietrza na terenie województwa prowadzone są przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska.

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM10 i PM2.5, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, omawiany obszar znalazł się w strefie dolnośląskiej.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie dolnośląskiej. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2020 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, arsenem, ozonem, i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Stan jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy

Duży wpływ na stan higieny atmosfery na obszarze gminy ma emisja zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich, głównie obszaru Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego. Zmierzony w roku 2007 (wg raportu o stanie środowiska) opad pyłu, ołowiu i kadmu na terenie gminy nie przekroczył dopuszczalnych norm, natomiast chemizm opadów atmosferycznych wykazał w tym czasie bardzo wysokie ładunki siarczanów, chlorków, azotynów i azotanów, azotu ogólnego i fosforu ogólnego, sodu, potasu, wapnia magnezu i suchej pozostałości. W ostatnich latach stan ten uległ poprawie. Wyraźnie zmniejszyły się ładunki wszystkich zanieczyszczeń wniesione przez opady atmosferyczne (najmniej w odniesieniu do miedzi i ołowiu), chociaż nadal opad siarczanów, azotynów i azotanów jest, w skali województwa, duży a miedzi i ołowiu bardzo duży.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Na obszarze województwa dolnośląskiego badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitych części wód podziemnych o numerze 95 (kod PLGW600095). W 2019 r. wody uzyskały dobry stan ilościowy i chemiczny odpowiadający klasie II (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa II – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na omawianym terenie identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

Tab. 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Klimat akustyczny terenu planu kształtowany jest w głównej mierze przez ruch samochodowy odbywający się przyległymi drogami. Na terenie planu nie wykonywano pomiarów hałasu w środowisku. Większość dróg prowadzących do miejscowości wiejskich cechuje się niewielkim natężeniem ruchu, należy więc spodziewać się, że poziom hałasu będzie niewielki.

Zastrzeżenia budzi klimat akustyczny gminy i miasta a zwłaszcza hałas komunikacyjny: drogowy i kolejowy. W ostatnich latach na terenie gminy Ścinawa nie prowadzono pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego. W roku 2011 badaniami monitoringowymi hałasu objęto m.in., przecinającą miasto, drogę krajową nr 36. Pomiary wykonano w trzech punktach:

- Osiek - ul. Śląska (wylotowa w kierunku Prochowic) - zmierzony poziom równoważny hałasu, w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni 72.2 dB w ciągu dnia; średni dobowy ruch (SDR) w 2010 r. wynosił tu 7526 pojazdów, w tym 1268 pojazdów ciężkich,²⁾
- Ścinawa - ul. Wołowska (wylotowa w kierunku Wińska i Wołowa) - poziom równoważny hałasu 65.3 dB; średni dobowy ruch – 2421 pojazdów, w tym 345 ciężkich,
- Turów 8A (na trasie Lubin-Ścinawa) - zmierzony poziom równoważny hałasu 70.7 dB; średni dobowy ruch – 6128 pojazdów, w tym 525 ciężkich.

Hałas kolejowy odczuwalny jest zwłaszcza nocą. Jego ponadnormatywnym oddziaływaniem mogą być objęte niektóre tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej w zachodniej i planowanej zabudowy mieszkaniowej w południowej części

miasta. W ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015, badaniami objęto odcinki kilku linii kolejowych położonych w okolicach Wrocławia. Zaproponowano działania: monitoringowe, naprawcze i długoterminowe, których celem jest znaczące ograniczenie nadmiernego hałasu a w następstwie tego poprawa jakości klimatu akustycznego województwa, zarówno w porze dnia, jak i nocy.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Źródłem promieniowania niejonizującego mogą być: elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, łączność radiowa, radiotelefony i telefonia komórkowa, stacje radiolokacji i radionawigacji.

W obszarze objętym planem głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są elektroenergetyczne linie napowietrzne średniego i wysokiego napięcia. Wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych niezbędne jest utrzymanie stref technicznych, ograniczających zagospodarowanie. W obrębie stref technicznych wznoszenie budynków, obiektów, urzędzeń, a także zadrzewienie terenu jest regulowane przepisami szczególnymi.

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku odstąpienia od sporządzenia MPZP będącego przedmiotem niniejszej prognozy, teren opracowania zostanie zagospodarowany na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa, zatwierdzonego Uchwałą Nr XLIII/274/2005 Rady Miejskiej w Ścinawie z dnia 30 czerwca 2005 roku z późniejszymi zmianami. W planie tym część terenów rolnych przeznacza się pod zainwestowanie, głównie związane z zabudową mieszkaniową. Rozszerzeniu ulega układ drogowy. Jednocześnie zachowuje się część terenów zieleni oraz wody powierzchniowe. W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie dokonają się przekształcenia środowiska, m.in. zniszczenie pokrywy roślinnej i glebowej, pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczeń. Skutki realizacji obowiązujących dokumentów planistycznych będą zbliżone do opisywanych w niniejszym opracowaniu.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nastąpi przekształcenie krajobrazu części terenów rolnych w krajobraz zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej. Zachowane zostaną istniejące tereny zabudowane wraz z istniejącymi szlakami komunikacyjnymi. Powiększenie areału terenów zabudowanych odbędzie się kosztem przestrzeni rolniczej. Wymagać to będzie przeprowadzenia procedury wyłączenia części gleb

z produkcji rolnej. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze przeprowadzana jest na podstawie przepisów ustawy o ochronach gruntów rolnych i leśnych. Część z nich została wyłączona na podstawie obowiązującego MPZP.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ zagospodarowania na środowisko istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, ochrony klimatu akustycznego, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, a także zachowania i kształtowania terenów zieleni.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią. Oprócz tego zachowuje się większą część terenów rolnych, lasy, łąki nadrzeczne i wody powierzchniowe wraz z ich obudową biologiczną.

W zakresie ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku na terenach zabudowy mieszkaniowej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa), zagrodowej oraz terenach rekreacyjno-wypoczynkowej. Takie ustalenia mają na celu ochronę i poprawę obecnej sytuacji akustycznej.

Na obszarze planu przewiduje się utworzenie zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie terenów produkcyjno-usługowych. Lokalizowanie takiej funkcji obok mieszkaniowej może być niekorzystne i stanowić źródło konfliktów przestrzennych. Szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców jest hałas przemysłowy, który ze względu na swój charakter (zazwyczaj ciągła praca urządzeń) oceniany jest jako najbardziej uciążliwe źródło hałasu. W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z działalnością terenów produkcyjnych (przede wszystkim związanych z emisją hałasu, wibracjami i polami elektromagnetycznymi) zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

W celu ochrony terenów mieszkaniowych istotne będzie zastosowanie odpowiednich technologii zabezpieczających przed szkodliwymi emisjami lub odpowiednie rozlokowanie funkcji na terenach aktywności gospodarczej. Obowiązek ograniczenia negatywnego wpływu do terenu zajmowanego przez inwestora powinno wymusić takie rozplanowanie funkcji, aby nie powodowały one negatywnego wpływu na zdrowie i jakość życia ludzi. Od strony zabudowy mieszkaniowej nie powinno się lokalizować instalacji generujących hałas np. wentylatorów, placów przeładunkowych, parkingów maszyn i pojazdów ciężkich itp. Projekt planu nie rozstrzyga się takich kwestii, niemniej jednak nie tworzy przeszkód dla wprowadzenia ograniczeń w zagospodarowaniu na terenie inwestora. Wybór technologii zabezpieczających pozostawać będzie w gestii zarządcy terenu. Warto zwrócić uwagę, że obecnie stosowane technologie pozwalają skutecznie ograniczyć szkodliwe emisje w granicach działki inwestora. Korzystnym rozwiązaniem jest utworzenie pasów zieleni izolacyjnej lub szpalerów drzew, które pozwolą funkcjonalnie i wizualnie oddzielić tereny produkcyjne od terenów mieszkaniowych.

Na obszarze planu stwarza się warunki dla rozbudowy systemów infrastruktury technicznej.

Istotne dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest określenie sposobu odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych. Projekt planu dopuszcza odprowadzanie

ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, a następnie do gminnej oczyszczalni ścieków, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia ochrony jakości środowiska gruntowo-wodnego. Obowiązek podłączenia nowych obiektów do sieci nakłada taki nakłada art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Do czasu rozbudowy sieci kanalizacyjnej ścieki mogą być gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie stanowiąć będzie zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Dopuszcza się również oczyszczalnie przydomowe.

Wody opadowe i roztopowe z terenów zainwestowanych będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej lub gromadzone na terenie własnym. Dopuszcza się również odprowadzenie ich do rowów melioracyjnych. Retencjonowane wody będą mogły być wykorzystane gospodarczo. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ustalenia planu wprowadzają możliwość pozyskiwania ciepła w oparciu o indywidualne rozwiązania, które powinny odpowiadać przepisom odrębnym dotyczącym gospodarki energetycznej i ochrony środowiska. Dopuszcza się także wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

W zakresie gospodarowania odpadami obowiązują przepisy przyjęte przez władze gminy. W tym względzie obowiązuje wojewódzki plan gospodarki odpadami.

Obszar planu przecinają napowietrzne sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia, które stanowią źródło promieniowania elektromagnetycznego. W odniesieniu do zabezpieczenia miejsc przebywania ludzi przed oddziaływaniem linii i umożliwienia ich prawidłowego funkcjonowania, tworzy się strefy buforowe o ustalonych szerokościach. W obrębie stref wprowadza się ograniczenia w zagospodarowaniu (np. zakaz lokalizowania nowych budynków, w tym przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz nasadzeń zieleni wysokiej). Wyznaczenie stref zgodne jest z wymogami normy PN-E-05100-1:1998 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa”, a także rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i ukształtowanie terenu nie tworzy przeszkód dla lokalizacji obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej. Ocenia się, że planowana zmiana zagospodarowania terenu jest zgodna z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

Projekt planu zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa”. Rodzaj oraz ilość zagrożeń dla środowiska, mogących wystąpić po uchwaleniu opisywanego dokumentu, jest trudna do

oszacowania. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień planu oraz charakteru wybranych przeznaczeń na poszczególnych terenach.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji planu miejscowego na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni niezabudowanej (użytków gruntowych) w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zieleń ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnić jedynie funkcje ozdobne. Kształtowanie terenów zieleni na terenach zainwestowanych będzie zależać od decyzji podejmowanych przez właścicieli działek.

Na terenie planu zachowuje się lasy, zbiorniki wodne wraz z zielenią brzegową. Są to miejsca charakteryzujące się wyższym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt w porównaniu z terenami upraw polowych. Oprócz tego pozytywnie ocenia się pozostawienie części powierzchni jako tereny zieleni krajobrazowej. Będą to miejsca występowania dzikich gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Są to tereny istotne dla utrzymania zróżnicowania biologicznego obszaru planu. Tworzyć będą one korytarze ekologiczne łączące obszary wartościowe przyrodniczo.

Ponadto w planie miejscowym zachowuje się większość terenów rolnych w dotychczasowym użytkowaniu. Zachowuje się cenne siedliska łąk selernicowych, które występują na części terenów rolnych na obszarze planu.

Realizacja postanowień projektu planu może spowodować likwidację części zieleni kolidującej z planowaną zabudową. Część drzew i krzewów może być wykorzystana do formowania terenów zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie. Zachowanie drzewostanu na terenach zainwestowanych będzie leżało w gestii użytkowników tych terenów.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje zdjęcie pokrywy glebowej w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się obiekty o maksymalnej wysokości dochodzącej do kilkunastu metrów. Niewielkie

budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże. Charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie arealu terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Za niekorzystne z punktu widzenia środowiska uznaje się likwidację części gruntów, w tym przydatnych dla rolnictwa gleb.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie planu przewiduje się wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Przy zastosowaniu nośników energii o niskich parametrach emisji oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji.

W dalszym ciągu źródłami emisji będzie transport samochodowy oraz zanieczyszczenia uwalniane w wyniku procesów spalania paliw w urządzeniach grzewczych w istniejących obiektach. Pojawienie się nowej zabudowy mieszkaniowej, a także obiektów aktywności gospodarczej, która może generować większy niż dotychczas ruch samochodowy, wielkość emisji zanieczyszczeń atmosferycznych zwiększy się.

Oddziaływanie na klimat lokalny

W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego, cechującego tereny zabudowane. Taki topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych. Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza. Zakres zmian topoklimatu będzie uzależniony od charakteru zagospodarowania terenu, w szczególności wielkości powierzchni zabudowy, a także kubatury obiektów. Istotne znaczenie będzie miała wielkość powierzchni utwardzonych.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Dotrzymanie dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach chronionych przed hałasem położonych w otoczeniu obszaru uzależnione będzie od działań obejmujących zmianę struktury ruchu w gminie (np. zmniejszenie dopuszczalnej prędkości pojazdów, remonty dróg).

Możliwe będą także emisje hałasu przemysłowego. Dla ochrony klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych położonych w najbliższym sąsiedztwie obszaru planu, istotne znaczenie mają ustalenia ustawy Prawo ochrony środowiska, mówiące o tym, że uciążliwości związane z prowadzeniem działalności gospodarczej nie mogą wykraczać poza granice działki inwestora. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach zabudowy chronionej przed hałasem, konieczne będzie podjęcie działań ograniczających, np. budowę osłon zmniejszających emisję hałasu.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków systemem kanalizacji, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Zaznacza się, że do czasu rozbudowy sieci kanalizacji, ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie, będą tworzyć zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Zaprzestanie wykonywania działalności rolniczej spowoduje zahamowanie spływu do wód powierzchniowych i wsiąkania do gruntu szkodliwych substancji, co może mieć istotny wpływ na poprawę jakości wód zlewni (ograniczenie eutrofizacji).

Wprowadzenie zagospodarowania nie będzie ingerować w stan wód powierzchniowych terenu planu i w jego sąsiedztwie. Wody powierzchniowe płynące i zbiorniki powierzchniowe na terenie planu zostają zachowane i są chronione przed nadmierną antropopresją.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej. Tereny te nawiązywać będą do zabudowy istniejącej w tej części gminy. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Pozytywny akcent krajobrazowy w dalszym ciągu tworzyć będą tereny zieleni oraz zbiorniki wodne.

W celu ochrony wartościowych elementów środowiska kulturowego wprowadza się ochronę konserwatorską zabytków, w tym zabytków archeologicznych.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania na terenie wsi nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. Okresowe pogorszenie warunków zamieszkiwania będzie miało miejsce w okresie realizacji poszczególnych inwestycji (emisja hałasu, pyłów, pogorszenie estetyki krajobrazu). W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmierna emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego, jednak w przypadku wypełnienia zawartych w projekcie uchwały ustaleń, niekorzystny wpływ powinien zostać zminimalizowany.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Wystąpienie uciążliwości będzie miało także miejsce w fazie realizacji inwestycji.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w mieście (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłyby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Obszary Natura 2000

W planie miejscowym podkreśla się położenie na obszarze Natura 2000. Określa się, że na tym obszarze obowiązują przepisy odrębne, mianowicie przepisy ustawy o ochronie przyrody oraz innych aktów prawnych powołujących lub określających sposób funkcjonowania tych obszarów. Tereny te pozostają w dotychczasowym użytkowaniu i nie przewiduje się zmiany ich przeznaczenia. Należą do nich lasy ZL, tereny zieleni krajobrazowej ZK, tereny wód powierzchniowych WS, tereny rolne R. Obowiązuje na nich zakaz zabudowy i są chronione przed antropopresją.

Uznaje się, że przyjęte zagospodarowanie terenu planu, znajdującego się zarówno w obrębie obszarów chronionych, jak i na terenach do nich przylegających, nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na przyrodę, w tym na korytarz ekologiczny ciągnący się doliną rz. Odra. W projekcie przyjęto korzystne rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania planowanych terenów na środowisko. Nie dopuszcza się realizacji funkcji mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko. Jakość poszczególnych elementów środowiska nie ulegnie pogorszeniu. Plan miejscowy nie stoi w sprzeczności z zakazami ustalonymi w ustawie o ochronie przyrody.

Dla opisywanych obszarów natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” sporządzono plany zadań ochronnych przyjęte zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Uznaje się, że projekt MPZP nie stoi w sprzeczności z wyznaczonymi celami działań ochronnych, do których należą przede wszystkim zachowanie siedlisk gatunków we właściwym stanie. Dopuszczone w obrębie obszarów Natura 2000 zagospodarowanie nie powinno przyczynić się do zwiększenia skali zagrożeń dla siedlisk przyrodniczych i populacji zwierząt.

Ustalone działania ochronne obejmują przede wszystkim prace o charakterze organizacyjnym, które nie są związane z planowaniem przestrzennym. Utrzymanie siedlisk w odpowiednim stanie zależeć będzie od prawidłowo kształtowanej gospodarki leśnej i rolnej.

W planach zadań ochronnych nie wskazuje się na potrzebę opracowania lub zmiany dokumentów planistycznych (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, plany miejscowe) obowiązujących na omawianym obszarze.

Podsumowując uznaje się, że planowane w projekcie MPZP zagospodarowanie nie będzie powodować negatywnego wpływu na przedmioty i cele ochrony obszarów Natura 2000 „Łęgi Odrzańskie” (specjalny obszar ochrony siedlisk PLH020018 i obszar specjalnej ochrony ptaków PLB020008) Zgodnie z przyjętą w prognozie metodyką, opisane oddziaływanie można ocenić w następujący sposób:

- pod względem bezpośredniości oddziaływania – bezpośrednio;
- pod względem okresu trwania oddziaływania – długoterminowe;
- pod względem częstotliwości oddziaływania – stałe;
- pod względem charakteru zmian – bez znaczenia;
- pod względem zasięgu oddziaływania – miejscowe;
- pod względem trwałości przekształceń – odwracalne;
- pod względem intensywności przekształceń – bez znaczenia.

Pomniki przyrody

Rosnące na terenie planu pomniki przyrody znajdują się w obrębie terenu wyodrębnionego jako zieleń urządzona. Nie zmienia on swojego przeznaczenia, obowiązuje tu zakaz zabudowy. Ocenia się zatem, że pomniki nie są zagrożone antropopresją a ustalenia planu wprowadzają dodatkową ochronę zachowując obecne przeznaczenie terenu.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)

Tereny zieleni i wód powierzchniowych mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Mają one znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto są to miejsca bytowania dzikich roślin i zwierząt.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni i wód powierzchniowych

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności i przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 3)

Istniejące tereny rolne nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych powodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy charakteryzuje się niewielkim poziomem zróżnicowania biologicznego, ujednoliconym składem gatunkowym wyrównanym poziomem wiekowym zbiorowisk roślinnych. Niemniej jednak może stanowić miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zurbanizowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje o umiarkowanym wpływie na środowisko, powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 4)

Istniejące i planowane tereny infrastruktury technicznej, tereny zabudowane a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia zmiany planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną minimalizują potencjalne negatywne oddziaływanie planowanych funkcji na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Transport samochodowy odpowiedzialny jest za emisję hałasu, a także zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego. Oprócz tego prowadzony będzie państwowy monitoring środowiska prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji MPZP i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP powinny być wykonywane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji MPZP, realizowane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Proponuje się wykonywanie przeglądów co cztery lata.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego i wód podziemnych;
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- odprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie uciążliwości do granic działki inwestora,
- wyposażenie zainwestowanych terenów w zieleni,
- utrzymanie terenów zieleni i zbiorników wodnych w sposób zapewniający funkcjonowanie procesów przyrodniczych.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się należy rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych na terenach planowanego zainwestowania.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami inwestorów.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,

- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa w obrębie Zaborów. Teren opracowania przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w południowej części gminy Ścinawa obejmuje obręb Zaborów w jego granicach administracyjnych.

Celem sporządzenia MPZP jest zmiana przeznaczenia części terenów użytków rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługi, aktywność gospodarczą. Zachowuje się istniejącą zabudowę oraz układ drogowy. W dotychczasowym użytkowaniu pozostawia się lasy, tereny wód powierzchniowych oraz większość terenów rolnych.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z przepisami ochrony środowiska. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania nowej zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Podłoże geologiczne i ukształtowanie terenu nie tworzy przeszkód dla lokalizacji obiektów inżynierskich. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie części pokrywy glebowej. Ocenia się, że planowana zmiana zagospodarowania terenu jest zgodna z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Plan miejscowy został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów inwestycyjnych w gminie Ścinawa.

10. Spis literatury

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa.
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasto i gmina Ścinawa, mgr A. mgr G. Harke-Rybczyńska, Ścinawa 2015.
- Informacje o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
- Informacje zamieszczone na stronie internetowej Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf>.
- Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępniona na portalu Inspekcji Ochrony Środowiska <http://mjwp.gios.gov.pl>.
- Mapa sozologiczna, mapa hydrologiczna, mapa topograficzna oraz ortofotomapa udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>.
- Opracowania kartograficzne i inne dane zamieszczone na serwisie <http://maps.geoportal.gov.pl>.
- Aktualne akty prawne pochodzące z bazy umieszczonej na stronie internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.

Inne, nie wymienione w powyższym spisie pozycje podane są w tekście.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

Rafał Odachowski